JANNAR - MARZU 2010

MESSAĠĠ MILL-KAP TAL-ISKOLA

Minnkom Jisma' Aktar

Kemm hi diffiċli l-ħajja għaż-żgħażagħ u kemm hi aktar diffiċli l-ħajja għall-ġenituri biex dawn ilaħħqu mal-bżonnijiet dejjem jiżdiedu ta` wliedhom. Iż-żgħażagħ filwaqt li japprezzaw ir-regoli, fl-istess ħin jagħmlu minn kollox biex jiksruhom ħalli juru li huma 'l fuq mill-awtorità u bulijiet. Dan jiġri aktar, u bil-konsegwenzi l-oħra kollha, jekk il-ġenituri jeħduha ma' kulħadd anke jekk ikunu fiċ-ċert li binhom għandu tort. Iż-żgħażagħ iridu min jikkontrollahom u japprezzaw ħafna, fil-qalb ta' qalbhom, min jagħmel dan. Il-problemi jiżdiedu u jikkumplikaw ruħhom f'dawk il-familji fejn il-ġenituri ħallew lil uliedhom jagħmlu li jridu u jagħtuhom kulma jridu minn mindu jkunu tfal żgħar. Jekk tridu tgawdu lil uliedkom tiddejqux tikkoreġuhom u tieħdu kull pass li jkun jeħtieġ. Għidli kif, issa li kibru, ser tfehimhom biex ikunu aktar responsabbli u juruk aktar rispett meta dawn dejjem għamlu li jfettlilhom mingħajr ħadd qatt ma waqfilhom u li jekk waqfilhom xi ħadd ħadtuha kontrih. Min-naħa l-oħra dan bl-ebda mod ma jfisser li wliedkom għandkom iżżommuhom imċaħħdin minn kollox, li ma jistax ikollhom raġun jew li m'għandkomx tiddefendu lit-tfal tagħkom. It-tfal tiegħu kulħadd jagħmel minn kollox biex jara li ma jonqoshom xejn u li jżommhom fuq l-idejn però hawn irridu noqogħdu attenti għax nistgħu nkunu qed nagħmlu aktar ħsara milli ġid. Il-Malti jgħid li dak li tiżra' taħsad. Ejjew naħsbu ftit.

Is-Sur R. Portelli
Kap tal-Iskola

Kulleġġ San Benedittu, Sekondarja Subien
Sħaħ fl-ispirtu u fil-ħidma
☎ 21642427 🖷 21642423
✉ sbc.kirkop.bs@gov.mt
http://schoolnet.gov.mt/kulleggsanbenedittubco

EDITORJAL

L-EŻAMIJIET U L-IMPORTANZA TAL-QARI

Frar huwa x-xahar tal-eżamijiet ta' nofs is-sena. Dawn l-eżamijiet jagħtuna indikazzjoni tal-andament akkademiku tal-istudenti tagħna. Juruna fejn l-istudenti għandhom jippruvaw ikunu iktar attenti u fejn iridu jagħfsu iktar fl-istudju. Min-naħa tagħna xieraq illi naraw li f'dawk is-suġġetti fejn l-istudenti jistgħu jimxu iktar 'il quddiem, dan jagħmluh sabiex sal-aħħar tas-sena huma jkunu jistgħu jġibu riżultati aħjar. B'riżultati tajbin jifirħu kemm l-għalliema u kemm il-ġenituri, imma l-iktar l-istudenti nfushom għaliex jieħdu s-sodisfazzjon tas-sagrifiċċji li jkunu għamlu.

Il-qari huwa wieħed mill-għodod li jgħinu lill-istudenti jtejbu l-marki fl-eżamijiet. Huwa ħila bżonjuża fil-ħajja tagħna. Il-qari jgħinna mhux biss fil-ħajja akkademika imma, iktar minn hekk, jgħinna biex insiru bnedmin sħaħ. Bil-qari nifthu orizzonti ġodda li ma tiftaħhomx bis-suġġetti tal-iskola waħidhom. Kemm hu ta' min jammirah l-istudent li jiffrekwenta l-librerija, kemm tal-iskola kif ukoll dik pubblika! Kemm huma ta' min jammirahom il-ġenituri li jħeġġu, bil-kelma u bl-eżempju, il-qari.

Is-Sur L. Deguara

RITRATTI: ŻJARA F'ĊIPRU

(Ara l-artiklu fuq paġna 5)

GĦALIEX GĦANDI MMUR NAĦDEM?

Għaliex għandi mmur naħdem?...Mistoqsija li naħseb li kull min hu ħaddiem xi darba jew oħra gietu f'moħħu. 'Biex ikolli x'niekol!...Għax bla flus la tgħannaq u lanqas tbus', tkun it-tweġiba ta' ħafna bla tlaqliq. U vera għax il-flus ma jiġux mill-arja.

Biss li kellu wieħed jieqaf jaħseb ftit jinduna li wieħed imur jaħdem għal numru ta' raġunijiet oħra. Hu *feeling* importanti li wieħed iħossu li qed jagħmel xi ħaġa utli u mhux jaħli l-ħin. Dan is-sens ta' sodisfazzjon hu importanti ħafna biex wieħed ikun kuntent. X'jiswa li jkolli kollox u mdejjaq! Raġuni oħra hi l-istima tagħna nfusna. Daqs kemm hu importanti li nħossni sodisfatt b'ħidmieti, daqstant ieħor importanti li nħossni kburi b'dak li kapaċi nagħmel u li jien niswa għal xi ħaġa. Aħna ma nitwieldux nafu kollox. Hu grazzi għax-xogħol li nagħmlu li aħna nitgħallmu u niżviluppaw il-ħiliet tagħna. Mhux hekk biss, imma ukoll grazzi għax-xogħol insiru nafu aktar lilna nfusna. Tajjeb ukoll li nammettu li aħna ngħixu bil-mod li ngħixu grazzi għall-ħidma ta' ħafna. Aħseb naqra kemm ħadmu nies biex tkun tista' tiekol biċċa ħobż biż-żejt jew biex tibgħat SMS. Għaldaqstant ix-xogħol hu ħaġa importanti u vitali għat-tip ta' għajxien tagħna u għalhekk hu importanti li nkunu edukati u ppreparati għad-dinja tax-xogħol.

B'dan il-ħsieb l-iskola ħasbet biex l-istudenti tal-ħames sena jagħmlu ġimgħa fuq xi post tax-xogħol. L-għan hu li jirriflettu għax raw u esperjenzaw fuq ir-realtà tax-xogħol, jiftħu l-orizzonti dwar x'tipi ta' xogħol jistgħu jkunu tajbin għalihom u x'inhu mistenni minnhom fuq il-post tax-xogħol. Għal din il-ġimgħa ilhom jiġu ppreparati tul is-sena kollha. L-istudenti għandhom lezzjoni fil-ġimgħa fejn jiddiskutu d-dinja tax-xogħol. L-istudenti se jkunu offruti diversità kbira ta' xogħlijiet, mis-settur tas-saħħa għal dak agrikolu. Hu interessanti u ta' ġid kbir li l-industrija u l-edukazzjoni jingħaqdu flimkien biex jgħinu l-ġenerazzjoni ta' għada tkun edukata tajjeb.

Is-Sur M. Cassar

DEEMAR: "JIEN IRRID NIRNEXXI UKOLL!"

L-iskola tagħna ħadet sehem f'kompetizzjoni organizzata mill-British Council billi ppreżentat film qasir dwar it-tema tal-inklużjoni u d-diversità fl-edukazzjoni. Ridna li nieħdu din l-okkażjoni sabiex inwasslu messaġġ.

Marlon Formosa, student mir-raba' sena, ħareġ bl-idea li niffukaw dan il-film ta' tliet minuti fuq Deemar Mifsud, student li jbati minn kundizzjoni rari ħafna li tillimitalu ħafna l-movimenti tiegħu. Deemar u l-ġenituri tiegħu aċċettaw mill-ewwel li jipparteċipaw u allura stajna mill-ewwel nibdew bix-xogħol.

Il-film huwa maqsum f'żewġ partijiet. Fl-ewwel parti naraw id-diffikultajiet li persuna bħal Deemar tista' tiltaqa' magħhom u wara stajna naraw ukoll l-attitudni ferm pożittiva tiegħu li tħares ferm aktar 'il bogħod mid-diffikultajiet fiżiċi li bosta drabi jiltaqa' magħhom, imma li huwa wkoll determinat li jirnexxi fil-ħajja tiegħu.

Għandna unur ngħidu li l-iskola tagħna kklassifikat fit-tieni post f'din il-kompetizzjoni, u fil-fatt il-British High Commissioner għamlet preżentazzjoni fl-iskola tagħna biex tonora dan l-isem li l-iskola tagħna kisbet fuq livell Ewropew.

Is-Sur K. Scicluna

IL-PRINĊEP IŻ-ŻGĦIR

Nhar l-Erbgħa 18 ta' Novembru, żar l-iskola tagħna l-kittieb u poeta Malti **Tusè Costa.** Huwa kien mistieden jiġi jiltaqa' mal-istudenti tal-Franċiż tat-tielet u r-raba' sena mid-dipartiment tal-Franċiż sabiex jitkellem dwar il-ktieb tiegħu ***Il-Prinċep iż-Żgħir*** li huwa qaleb direttament għall-Malti fl-1982 mix-xogħol ta' **Antoine de Saint-Exupery *Le Petit Prince***.

Is-Sur Costa ltaqa' mal-istudenti fil-librerija tal-iskola. L-ewwel introduċa ruħu u tkellem fuq fuq dwar ix-xogħlijiet tiegħu fil-qasam letterarju speċjalment l-element satiriku. Wara, l-istudenti tkellmu dwar il-kittieb Franċiz **Antoine de Saint-Exupery**. Is-Sur Costa mbagħad irrakkonta fil-qosor l-istorja tal-***Prinċep iż-Żgħir*** li tant qanqlet interess fost l-istudenti. Imbagħad inqraw siltiet bil-Franċiz mill-ktieb oriġinali u t-traduzzjoni tal-istess siltiet mill-ktieb ta' **Tuse Costa**. Fl-aħħar, l-istudenti ngħataw ħin biex jistaqsu xi mistoqsijiet lill-mistieden tagħna. Hawnhekk is-Sur Costa spjegalhom x'ħajru jittraduċi ***Le Petit Prince*** u kif kompla biex anke ppubblika ktieb bil-poeżiji tiegħu bil-Franċiż – ***Feu*** u saħansitra anke kompla l-istorja tal-***Prinċep iż-Żgħir*** meta kiteb bil-Franċiż ***Le Retour du Petit Prince***. Is-Sur Costa qassam kopja ta' dan il-ktieb b'awtografu tiegħu lil kull student preżenti u anke ħalla erba' kotba fil-librerija tal-iskola bħala donazzjoni. Huwa għoġbu jagħti wkoll diversi kotba minn tiegħu lill-għalliema preżenti. Nirringrazzjaw lis-Sur Costa talli aċċetta l-invit tagħna sabiex jiġi l-iskola u għall-ġenerożità tiegħu.

Is-Sinjura E. Grech Scicluna

ŻJARA F'ĊIPRU

Erba' studenti mill-Kulleġġ San Benedittu kienu magħżula biex jirrappreżentaw lil Malta fiż-żjara tal-Comenius f'Ċipru. F'din iż-żjara, Malta, l-Italja u Ċipru pparteċipaw biex itellgħu preżentazzjoni fuq l-annimali endemiċi u indiġeni li jinsabu f'dawn it-tliet pajjiżi.

Aħna wasalna f'Ajax Hotel nhar is-Sibt, it-28 ta' Novembru għall-ħabta tas-6:10 ta' filgħaxija. Fid-9:30 ta' filgħaxija kellna laqgħa mal-Pascal School ta' Limassol u d-delegazzjoni Taljana. Dik il-lejla l-parteċipanti kollha ltaqgħu biex jieklu f'ristorant fil-qrib fejn ġie servut ikel tradizzjonali Ċiprijott.

L-għada l-membri tal-preżentazzjoni ttieħdu jżuru xi rħula li jinsabu fil-muntanji. L-ewwel żorna s-Santwarju tal-Ħmir li jinsab f'Vouni.

(...ikompli fuq paġna 6)

Id-direttur ta’ dan ir-razzett spjega kif il-ħmir jispiċċaw f’dan is-santwarju. Huwa qal ukoll li fil-preżent hemm 98 ħmar fir-razzett u li bosta minnhom inġiebu hemmhekk minħabba li kienu maħqura minn sjiedhom.

Imbagħad morna f’raħal li jismu Omodor. Hemmhekk kien hemm bosta ħwienet tas-suvenirs u djar tipiċi Ċiprijotti. Iktar tard ħadna l-ikla ta’ nofsinhar ma’ xi studenti oħra. Filgħaxija ċċenajna ma’ xi studenti oħra f’ristorant li kien jinsab f’ My Mail, ċentru kummerċjali f’Limassol.

It-tnejn filgħodu ngħatajna merħba fil-Pascal Greek School f’Limassol, li kienet qed tilqa’ lill-parteċipanti ta’ din il-preżentazzjoni. Hemmhekk iltqajna mad-direttur u mal-Kap tal-Iskola u wara ħaduna nduru wkoll il-klassijiet. Fil-ħdax il-parteċipanti mit-tliet pajjiżi ppreżentaw ix-xogħol tagħhom quddiem l-iskola kollha. Wara żorna wkoll iċ-Ċentru Ambjentali ta’ Akrotiri.

L-għada, it-Tlieta l-1 ta’ Diċembru, aħna żorna l-Great Greek/ Roman Curium Theatre. Flimkien mal-istudenti Ċiprijotti, aħna ħadna ħafna ritratti. Wara morna lura għall-Pascal School sabiex l-għalliema jkunu jistgħu jiddiskutu ftit mal-għalliema Taljani u Ċiprijotti fuq il-proġetti li konna ppreżentajna fil-ġurnata ta’ qabel.

Wara nofsinhar konna liberi u għalhekk ħadna l-opportunità biex immorru nixtru. Fit-8:00 ta’ filgħaxija morna f’ristorant fejn konna se nieħdu l-ikla ta’ filgħaxija flimkien mad-delegazzjoni Taljana, l-għalliema Ċiprijotti u l-istudenti. Hemmhekk kien hemm ikel tipiku Ċiprijott, mużika tradizzjonali u aħna żfinna żifna Ċiprijotta flimkien mal-istudenti l-oħra u l-għalliema.

L-Erbgħa kienet l-aħħar ġurnata sħiħa tal-programm. Aħna qattajna sal-4:00 ta’ wara nofsinhar f’Larnaka. Fl-għaxra ta’ filgħodu kellna ħarġa sal-monumenti storiċi. Aħna mxejna triq twila matul il-kosta, magħrufa bħala Phinikoudes, waqt li ħadna ġelat. Imbagħad ħadna l-ikla ta’ nofsinhar fil-Pascal School f’ Larnaka.

Il-Ħamis filgħodu ħallejna l-lukanda biex immorru l-ajruport. Waqt li kont fuq l-ajruplan, jiena bdejt nirrifletti fuq il-ħbieb li għamilt f’Ċipru u kif kont se nibqa’ f’kuntatt ma’ dawn il-ħbieb ġodda.

(Ara r-ritratti fuq paġna 2)

David Polidano
Student tal-Ħames Sena

IŻ-ŻJARA TAR-RE JUAN CARLOS I TA' SPANJA F'MALTA

Nhar il-Ħamis 26 ta' Novembru kien jum speċjali għall-istudenti li jistudjaw il-lingwa Spanjola fl-iskola tagħna. Dan għaliex ġiet organizzata ħarġa marbuta mal-kultura ta' din il-lingwa.

Kienet ġurnata mimlija esperjenzi ġodda. Iż-żjara bdiet billi żorna ċ-Ċentru Kulturali Spanjol Malti. L-għan ta' din iż-żjara kien li nitgħallmu aktar dwar il-kultura Spanjola. Fiċ-Ċentru stajna nosservaw u nitgħallmu kif evolviet l-istorja Spanjola. Kienet esperjenza li permezz tagħha l-istudenti tagħna setgħu jaraw is-similaritajiet bejn l-istorja Maltija u dik Spanjola. Wara, l-istudenti tagħna ġew maqsuma f'żewġ gruppi u kull grupp ra dokumentarju dwar postijiet ta' interess fi Spanja. L-istudenti kienu sorpriżi bl-ammont kbir ta' knejjes u katidrali li hemm fi Spanja. Il-filmat kien segwit minn diskussjoni dwar il-postijiet li ġew deskritti fil-filmati.

Wara, l-istudenti kollha baqgħu sejrin lejn Pjazza San Ġorġ biex jassistu għas-salut lir-Re Juan Carlos I ta' Spanja. L-istudenti kienu emozzjonati ħafna hekk kif ingħataw *pass* speċjali biex jidħlu f'sezzjoni li kienet ippreparata għalihom. Fi Pjazza San Ġorġ stajna naraw il-parata tal-Armata ta' Malta. L-istudenti baqgħu mistagħġbin bl-uniformi perfetta tas-suldati u bis-sinkronija tal-passi tagħhom. Fi Pjazza San Ġorġ stajna naraw ukoll lill-Eċċellenza Tiegħu l-President ta' Malta u l-Onorevoli Prim Ministru, flimkien ma' Ministri oħra u membri tal-Ambaxxata Spanjola f'Malta. Fil-pjazza stajna ngħixu ftit mill-kultura Spanjola, hekk kif maġenbna kien hemm grupp Spanjol li għex dak il-mument bħallikieku kien jinsab ġewwa Spanja stess. Il-grupp Spanjol kien kollu entużjażmu jxejjer il-bnadar u jgħajjat il-kliem 'Viva el rey, viva España'. L-entużjażmu ta' dak il-grupp beda jħajjar lill-istudenti tagħna tant li anke huma xtaqu jingħaqdu ma' dan il-grupp. Kien ta' unur għal kull min attenda din iċ-ċerimonja, li josserva r-rispett li wrew l-istudenti waqt id-daqq tal-Innu Malti u dak Spanjol. Iż-żjara ntemmet bil-wasla tar-Re fil-pjazza li kienet akkumpanjata b'ċapċip kbir.

Din iż-żjara setgħet isseħħ, grazzi għall-koperazzjoni tal-membri tal-protokoll Malti, l-OPM, l-Ambaxxata Spanjola f'Malta u ċ-Ċentru Kulturali Spanjol Malti. Id-Dipartiment tal-Ispanjol fl-iskola jirringrazzja wkoll lill-Assistenti Kapijiet tal-għajnuna li offrewlna fil-preparazzjonijiet kif ukoll lis-Sinjura L. Brincat u lis-Sur A. Pace li akkumpanjawna matul din iż-żjara.

Is-Sinjura M. Schembri Dalli

KALENDARJU UFFIĊĊJALI

Marzu 2010	
1	Bidu tat-tieni *Teaching Practice*
1 - 5	Eżerċizzi Spiritwali (studenti tat-tielet sena)
1 - 5	Ġimgħa fid-dinja tax-xogħol (studenti tal-ħames sena JL)
10	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena SEC
11	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena JL
8-12	Ġimgħa fid-dinja tax-xogħol (studenti tal-ħames sena AS)
8-12	Eżerċizzi Spiritwali (studenti tat-tieni sena)
12	Jum il-Ġenituri (ġurnata sħiħa)
15-18	Eżerċizzi Spiritwali (studenti tar-raba'sena)
17	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena JL
18	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena SEC
19	Vaganza Pubblika
22-25	Eżerċizzi Spiritwali (studenti tal-ewwel sena)
22	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena SEC
23	Jum Sportiv – studenti tat-tielet,ir-raba' u l-ħames sena
24	*What is addiction?* – (għalliema tal-*Guidance/Counsellor*) Ġenituri ta' studenti tal- ewwel sena
26-28	*Live in* għal studenti tal-ħames sena
31	Vaganza Pubblika

Il-programm jista' jinbidel skond il-ħtieġa

RITRATTI: ATTIVITAJIET TAL-MILIED

April 2010

1-7	Vaganzi tal-Għid
8	Bidu tat-tielet term
8	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena JL
9	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena SEC
14	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena SEC
16	Fiera tas-suġġetti – Għażla tas-suġġetti – studenti tat-tieni sena JL u ġenituri
16	Tmiem tat-*teaching practice*
19	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena JL
20	Fiera tas-suġġetti – Għażla tas-suġġetti – studenti tat-tieni sena SEC u ġenituri
21	Jum Sportiv studenti tal-ewwel u t-tieni sena
22	*BOOSTER Programme* – Sedqa – studenti tar-raba' sena SEC
28	Jien u ibni – Fejn jien miegħu? (għalliema tal-*Guidance / Counsellors*) – Ġenituri ta' studenti tat-tielet sena

Mejju 2010

1	Vaganza Pubblika
4-7	Żjarat ta' orjentazzjoni dwar xogħol (għalliema tal-*Guidance*) – studenti tar-raba' sena JL
12	Sessjoni PD wara l-ħin tal-iskola
14	Jum il-Premjazzjoni

Il-programm jista' jinbidel skond il-ħtieġa

ŻJARA EDUKATTIVA FIL-FABBRIKA TAL-MALTA DAIRY PRODUCTS

Il-kumitat responsabbli mit-tixrid tal-Kultura Maltija kompla jaħdem biex ikompli joffri aktar esperjenzi fejn l-istudenti jduqu aspetti diversi ta' dak kollu li hu Malti, fosthom drawwiet u tradizzjonijiet. Wara l-ħarġa edukattiva ġewwa razzett rurali fix-Xewkija, Għawdex, issa kien imiss li nżuru l-fabbrika tal-Malta Dairy Products, il-Ħamrun. Filwaqt li f'Għawdex apprezzajna l-metodi tradizzjonali ta' kif isiru prodotti tal-ħalib, f'din iż-żjara stajna naraw kif iż-żmien ġab bidla fil-metodi ta' kif dawn il-prodotti jsiru b'aktar ħeffa permezz ta' makkinarji moderni.

Nhar is-17 ta' Diċembru, 2009, grupp ta' studenti li għandhom is-suġġett tal-*Home Economics* fil-Forms 1, 2 u 3 kellhom l-opportunità jduqu dan l-aspett mill-kultura Maltija. L-għan ta' din iż-żjara kien li naraw fiex tikkonsisti l-industrija tal-ħalib f'Malta kif ukoll il-produzzjoni ta' prodotti varji magħmula mill-ħalib. Il-ħalib hu prodott naturali li ilu jintuża fil-kċina Maltija għal żmien twil, u apparti li tajjeb għas-saħħa, jista' jintuża b'ħafna modi fl-ikel Malti.

Kif wasalna, is-Sur V. Anastasi tana tagħrif interessanti dwar il-produzzjoni tal-ħalib f'Malta u Għawdex. Permezz ta' *slideshow* hu spjegalna dwar kwalitajiet ta' baqar u kif dawn jinħalbu darbtejn kuljum. Sirna nafu li baqra tagħti tnejn u għoxrin litru kuljum. Is-Sur Anastasi qalilna x'jiġri wkoll meta l-ħalib jasal fil-fabbrika. Hawn tingħata importanza kbira lis-sanità; kampjuni ta' ħalib jittieħdu biex jiġi ċċekkjat l-ammont ta' xaħam, aċidità u ndafa fil-ħalib ta' merħliet differenti. Dan hu importanti ħafna għaliex ir-raħħal jitħallas mhux biss skont l-ammont ta' ħalib li jġib fil-fabbrika, iżda wkoll skont il-kwalità.

Wara kien imiss lilna biex immorru naraw kif il-ħalib jiġi pproċessat fil-fabbrika stess. Rajna ħaddiema jħaddmu magni li fihom il-ħalib jiġi msaħħan u mbagħad imkessaħ f'temperaturi kkontrollati u ppasturizzat, u magni oħra li jippakkjaw il-ħalib u *yoghurts* fil-kontenituri li naraw fil-ħwienet. Fil-brejk ħadna wkoll *yoghurt*.

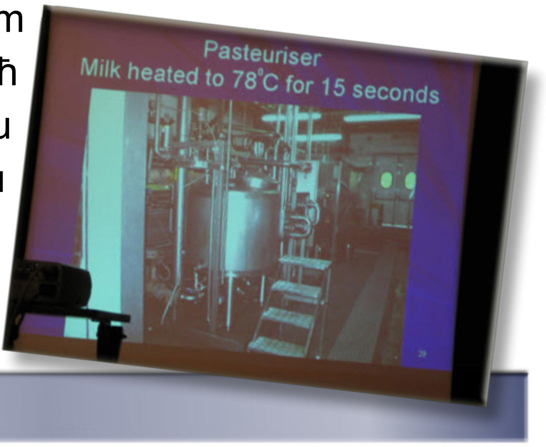

Fl-aħħar nett, is-Sur Anastasi wriena filmati dwar kif isiru l-ġbejniet, l-irkotta, il-mozzarella u l-ħalib, dejjem b'metodi u b'makkinarji moderni li jisħqu ħafna fuq l-indafa biex il-prodott li joħroġ ikun ta' kwalità u tajjeb għas-saħħa.

Permezz taż-żjara tagħna fil-fabbrika, l-istudenti setgħu jaraw il-proċess li bih isiru l-ġbejniet, l-irkotta, il-*yoghurts* u l-ħalib, u kif dawn isibu posthom fil-kċejjen tagħna. Kienet esperjenza edukattiva li filwaqt li rawmet l-imħabba lejn il-Kultura Maltija fost l-istudenti tagħna, torbot ukoll mas-sillabi u t-tagħlim tal-*Home Economics.*

Is-Sur A. Cutajar

ATTIVITAJIET RELIĠJUŻI FI ŻMIEN IL-MILIED

Din is-sena fl-iskola ġew organizzati diversi attivitajiet reliġjużi fi żmien il-Milied. Dawn l-attivitajiet ħadu ħsiebhom l-SDP Christian Values and Pastoral Care Team flimkien ma' numru ieħor ta' għalliema li użaw it-talenti tagħhom biex dawn l-attivitajiet jirnexxu.

Il-quddisiet tal-Milied kienu organizzati b'mod speċjali tant li l-istudenti ta' kull sena kellhom l-opportunità li jesperjenzaw quddiesa tal-Milied b'mod differenti. Dan minħabba li kull quddiesa ġiet addatta għall-udjenza partikolari tal-istudenti. Barra minn dan, kien hemm ukoll sehem ġdid fi ħdan l-ambjent skolastiku ta' żewġ saċerdoti ġodda: Fr Michael Bellizzi u Fr Glenn Buhagiar flimkien ma' Fr David Farrugia. L-istudenti pparteċipaw ukoll fl-għajnuna u fl-organizzar tal-quddiesa. Dawn taw sehemhom fil-kor, fl-armar tal-quddiesa u fir-reċta Have a Life li saret matul il-quddies tal-Form 5. Biex jitkattar l-ispirtu tal-Milied fl-iskola, kompla jitħejja u anki jikber il-presepju l-kbir tal-iskola, fejn dis-sena ġie armat ukoll l-għarix. L-attivitajiet tal-Milied ġew fi tmiemhom b'purċissjoni bil-Bambin madwar l-iskola – attività li saret għall-ewwel darba fl-iskola. Fiha ħadu sehem il-banda tal-iskola flimkien mal-abbatini u l-istudenti kollha tal-iskola li mxew b'mod solenni wara Ġesù Bambin. L-attività ngħalqet bil-messaġġ li l-Milied huwa żmien ta' paċi u mħabba lejn dawk li huma qrib tagħna.

Is-Sinjura R. Bugeja Muscat

ATTIVITAJIET SPORTIVI FI ŻMIEN IL-MILIED

L-attivitajiet tal-Milied ta' din is-sena kienu differenti għall-aħħar minn tas-snin ta' qabel. Fejn it-tradizzjoni kienet li dejjem issir il-pantomima tal-għalliema u l-kunċert tal-istudenti, minħabba ċirkustanzi li ma kellniex kontroll fuqhom, din is-sena ħsibna li nagħmlu xi ħaġa differenti.

L-għalliema tal-edukazzjoni fiżika flimkien mal-għalliema l-oħra tal-SDP tal-isport, iddeċidejna li nagħmlu attività fejn fiha jieħu sehem kulħadd, l-istudenti, l-għalliema kif ukoll il-ġenituri. Semmejniha ***Fun Run*** li kienet tikkonsisti f'mixja, ġirja bir-roti u tellieqa tal-ġiri, li kienu madwar tliet kilometri 'l waħda. 'Il fuq minn mitejn u ħamsin student mill-iskola tagħna, mija u għoxrin studenta mill-iskola ta' Santa Lucija, xi għalliema u ġenituri ukoll ħadu sehem fiha. Fl-aħħar tat-tellieqa, l-ewwel żewġ studenti minn kull form, kellhom l-opportunità unika li jagħmlu attività oħra interessanti li titlob li tkun kuraġġuż u ma tibżax mill-għoli, barra s-saħħa fiżika.

Dan kien il-"Jacob's Ladder" li ġie armat minn fuq il-bejt tal-iskola, bis-saħħa tas-Sur Angelo Camilleri, l-għalliem tal-Ġografija.

L-istudenti u l-għalliema tal-kunsill organizzaw *car wash* u *penalty shooting*, u parti mill-flus li nġabru marru għall-karità, għad-dar tat-tfal ġewwa ż-Żurrieq. Din is-sena, barra l-għalliema, kien hemm mistieden speċjali jilqa' xuttijiet ġewwa l-lasta, id-DJ magħruf J.Joy.

Fl-istess żmien, fil-kampanja tal-istrina, inġabru ftit anqas minn erba' mitt ewro permezz tal-*piggy banks* li tqassmu f'kull klassi. Il-ġenerożità tal-istudenti ħarġet mill-ġdid f'dan iż-żmien daqshekk speċjali tal-Milied, fejn kulħadd ta li seta' għal min hu aktar fil-bżonn.

Attività oħra sportiva, mistennija ħafna mill-istudenti tat-timijiet tal-futbol kienet il-logħba bejn l-għalliema u l-istudenti tal-form 2 u 3, u logħba oħra bejn l-istess għalliema u studenti ta' form 4 u 5. Iż-żewġ logħbiet intrebħu mit-tim tal-għalliema li kien magħmul minn xi għalliema tal-PE, Matematika, Reliġjon u PSD. Importanti iżda li dawk l-istudenti li lagħbu kontra l-għalliema ma jaqtgħux qalbhom, għax jekk jittrenjaw aktar bis-serjetà, xi darba jafu jirbħu!

Nixtiequ li fl-aħħar nirringrazzjaw minn qalbna l-isponsors ta' dan l-avveniment sabiħ li bil-ġenerożità kbira tagħhom għamlu dawn l-attivitajiet possibbli. Dawn kienu Coca-Cola li tawna ilma għal kull parteċipant, Benna għall-ħalib, Starfruit għall-frott frisk u Sports Experience għat-trofej għar-rebbieħa tar-*Road Race*. Nirringrazzjaw ħafna ukoll lill-pulizija tat-traffiku li għenuna bil-preżenza tagħhom waqt il-*Fun Run*.

(Ara r-ritratti fuq paġni 8 u 9)

Is-Sur G. Dapi

EKOSKOLA: 'FLICK THE SWITCH'

Forsi ġieli smajtu bil-kumitat tal-EkoSkola. Issa billi l-iskola rreġistrat mal-kampanja tal-*Flick the switch* għandna grupp ġdid li l-istudenti jafuh aktar bħala l-*Flickers* li jiġi s-sotto kumitat tal-EkoSkola fl-iskola tagħna.

Aħna niltaqgħu fil-brejk ta' wara nofsinhar, naraw u niddiskutu l-problemi ambjentali ġol-iskola u naraw x'għandna nagħmlu biex nirranġawhom. Bħalissa qegħdin naħdmu fuq dawn it-temi:

1. Li naraw li nisseparaw l-iskart
2. U naqraw kemm qegħdin naħlu elettriku sabiex inkunu nistgħu naraw kif innaqqsu mill-konsum.

(...*ikompli fuq paġna 14)*

Sħabi u jien ħadna interess meta konna rajna xi *clips* mal-għalliema tal-ġografija Ms. L Cassar li kienet se tieħu ħsieb il-grupp il-ġdid tal-*Flickers*. Il-filmati kienu dwar il-ħela tal-elettriku meta xi swiċċ jibqa' mixgħul jew meta nħallu xi apparat fuq *stand by,* eċċ. Minn hemm aħna ddeċidejna li nidħlu f'dan il-grupp u nibdew inqajmu aktar kuxjenza fuq din it-tema.

L-Ekoskola tagħmel ħafna xogħol mal-*Flickers* rigward l-ambjent madwar l-iskola. Dawn huma xi ftit minnhom:

- Rajna li s-separazzjoni tal-iskart issir sew ġewwa l-iskola, fil-klassijiet, uffiċini, eċċ u barra fil-btieħi ukoll.
- Għamilna laqgħa mal-kunsill ta' Ħal Kirkop sabiex ikun jista' jgħinna fix-xiri ta' *bins* ġodda u aktar *solar panels* fuq il-bjut tal-iskola.
- L-EkoSkola u l-*Flickers* għażilna u ordnajna *bins* ġodda għas-separazzjoni tal-iskart. Tal-plastik ser ikunu blu u tal-karti ser ikunu bojod.
- Għamilna attività mal-kunsill tal-istudenti (*Car wash*) sabiex niġbru xi fondi għall-*bins* il-ġodda.
- Kompetizzjoni għal-*labels* ta' fuq il-*bins* ġiet organizzata u ntagħżlu r-rebbieħa.
- Ġew iddisinjati l-*logo* u *badges* għall-*Flickers*.
- Fit-3 ta' Diċembru ġie inawgurat il-programm *Flick the Switch* ġol-iskola tagħna. Għall-okkażjoni ġie jkellimna l-inġinier Stefan De Marco fejn tana pariri siewja dwar kif għandek tnaqqas il-konsum tal-elettriku. It-taħdita nistgħu nsibuha fuq: http://www.vimeo.com/7981515; http://www.vimeo.com/8032094.
- Meta kellna ċ-ċans (waqt xi *free lesson*) dorna xi klassijiet u għidna lill-istudenti sabiex jitfu d-dawl meta ma jkollhomx bżonnu speċjalment meta tkun xi ġurnata xemxija.
- Il-*Flickers* jiltaqgħu t-Tnejn u l-Ġimgha biex imorru jaqraw il-meter tad-dawl u jaħdmu kemm qiegħed jintuża elettriku ġol-iskola tagħna.
- Issa twaħħlet l-**Ecocode** fil-foyer li hija lista ta' regoli li l-istudenti u l-istaff kollu għandhom josservaw.
- Ġiet logħba l-iskola (l-*iSwitch Game*) li studenti, l-aktar mill-Form 3 ħadu gost jilagħbu waqt li jitgħallmu kif jistgħu jikkonsmaw inqas enerġija.
- *Labels* li diġà ġew iddisinjati ser jitwaħħlu ħdejn is-swiċis biex kulhadd jiftakar biex jitfi d-dwal.
- Sar ukoll il-*video Flick the Switch*. Dan tistgħu tarawh fuq is-sit tal-iskola. Tajjeb li narawh dan il-*video* u nifhmu sew il-messaġġ tiegħu.

Aħna l-istudenti naħdmu imma magħna għandna l-għalliema tagħna biex imexxuna u mingħajrhom ma nkunu nistgħu nagħmlu xejn. Għalhekk minn hawn nirringrazzja lil Ms. Bonavia (Kimika), Ms. Brincat (Taljan), Mr. Zammit (Ġografija), u Mr Sacco (Ingliż). Imma hawnhekk irridu ukoll ninkuraġġukom biex tieħdu ħsieb l-ambjent u l-enerġija. ***Flick The Switch!***

Gabriel Izzo 3.1
Flickers -Ekoskola

(Ara r-ritratti fuq paġna 16)

TIXTIEQ TKUN TAF ....?

KEMM QED TAGĦTI KAŻ TAL-IĠJENE PERSONALI U L-AMBJENT TA' MADWAREK?

Ieqaf għal ftit minuti u imla dan il-*quiz* li se jgħinek tirrifletti fuq il-ħajja personali tiegħek u tasal għar-risposta tal-mistoqsija.

	DEJJEM	KULTANT	QATT
Ninħasel u nbiddel ħwejġi (speċjalment ta' taħt) mill-anqas darba kuljum.			
Snieni naħsilhom mill-anqas darbtejn kuljum u xagħri naħslu mill-ġel qabel norqod.			
Qabel u wara l-ikel, meta nagħtas, nisgħol jew immiss imnieħri nara li naħsel idejja bis-sapun u l-misħun.			
Wara li nuża t-*toilet* nara li niflaxxja u naħsel idejja sew bis-sapun u l-misħun.			
Wara l-lezzjoni tal-P.E. nitnaddaf ħafif bil-*wet wipes* u nbiddel it-*t-shirt.*			
Fil-basket tal-iskola dejjem inżomm pakkett *tissues* u *wet/alcohol wipes*.			
Qatt ma nsellef jew nissellef affarijiet personali, eż. fliexken tax-xorb.			
Kull meta narmi, nagħmel użu mill-*bins* u nissepara l-iskart bi ħsieb.			
Meta nara dawl jew fannijiet mixgħula bla bżonn nitfihom u nagħlaq twieqi li jkunu miftuħin għalxejn.			
Noqgħod attent li ma nikkawżax periklu bla bżonn jew nagħmel ħsara lill-ambjent li qed ngħix fih fl-iskola.			

Jekk kellek tmien risposti jew aktar immarkati:

- **DEJJEM** - Student li tagħti każ tajjeb ħafna tal-iġjene personali u l-ambjent li qed tgħix fih fl-iskola. Kompli sejjer hekk u aqsam dawn il-prattiċi sbieħ ma' sħabek.
- **KULTANT** - Jeħtieġ tibda tagħmel sforz biex ittejjeb l-iġjene personali u tieħu aktar ħsieb tal-ambjent li kontinwament tgħix fih fl-iskola. Ibda llum qabel għada.
- **QATT** - Riżultat preokkupanti ħafna li jeħtieġ bidla immedjata f'dak li hu iġjene personali u l-kura tal-ambjent ta' madwarek fl-iskola. Nuqqas ta' sforz jista' jwassal għall-problemi serji ta' saħħa, kif ukoll soċjali.

Is-sinjura R. Zammit

GĦADDIET NOFS IS-SENA. ISSA FEJN SEJRIN?

Kemm jiġri ż-żmien...filli għadna nibdew is-sena skolastika u filli diġà għaddiet nofsha!! Meta jasal f'idejkom dan il-fuljett se nkunu għadna kif spiċċajna l-eżamijiet ta' nofs is-sena u bosta minnkom issa jinsabu anzjużi sabiex ikunu jafu kif mar it-tifel f'dawn l-eżamijiet. Fil-fatt ir-riżultat tat-tifel jingħatalkom f'Jum il-Ġenituri li se jkun nhar il-Ġimgħa 12 ta' Marzu. Dakinhar intom il-ġenituri mitlubin tiġu l-iskola ta' binkom sabiex minbarra li tingħataw ir-riżultat, tiddiskutu l-progress tat-tifel mal-għalliema tiegħu. Dan hu jum importanti għalikom u għal uliedkom għaliex ikollkom ħin itwal sabiex tiddiskutu l-progress tat-tifel u fejn jeħtieġ li jsir aktar xogħol sabiex it-tifel jimxi aktar 'il quddiem.

Bosta minnkom diġà ġejtu l-iskola fil-lejla tal-ġenituri li saret f'Diċembru li għadda. Fil-fatt 71% tal-ġenituri attendew dakinhar u kellna kummenti pożittivi ħafna mingħand bosta minnkom fil-kwestjonarju li ngħatalkom. Dan kollu jimliena bil-kuraġġ u l-ħeġġa sabiex inkomplu naħdmu għall-ġid ta' uliedkom ħalli kull student fl-iskola jkun jista' jilħaq il-massimu tal-ħiliet tiegħu u jirnexxi. Dan kollu jista' jsir b'ħidma kontinwa minna lkoll fl-iskola u b'appoġġ sħiħ minnkom il-ġenituri. Ftakru dejjem li t-tfal u ż-żgħażagħ tal-lum huma l-adulti ta' għada u dak li niżirgħu llum, għad irridu naħsduh fil-futur!

Is-Sinjura C. Pisani Grixti
Assistenta Kap

RITRATTI: EKOSKOLA

(Ara l-artiklu fuq paġna 14)

Bord Editorjali:
Assistent Kap: C Pisani Grixti
Disinn: A Galea
Issettjar: A M Zammit u A Galea
Qari tal-Provi: L Deguara u W Incorvaja
Stampar: C Cassar